UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[undu]m est p[ro]cessionis gr[ati]ose co[m]me[n]datio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

cū. Ubi Amb. Zacharias nutu interro-
gatur. q: incredulitas ei affatuz eripuerat
et auditū. Hec ille. Patet itaq̧ ex dictꝫ ſa
cratiſſime virginis virtuoſa ꝓceſſio. quia
vicꝫ in mōtana ꝓceſſit in ciuitatē iuda ⁊c̄.
In quo etiā innuitˀ q̧ ad ſublimitatē gra-
tiaꝝ et virtutū aſcendit ſuꝑ omnē creatu-
ram rationalem. quare merito ſibi dicitur
Benedicta tu inter mulieres: imo etiam
inter omnes creaturas rōnales.

Secundū myſteriuꝫ eſt ꝓceſſionis
vlˀ viſitatiōis gratioſa cōmenda-
tio. q: vicꝫ ꝑ hanc viſitatiōem fa-
cta ſunt multa ꝓpter que cōmēdabilis at-
q̧ laudabilˀ apparet iſta viſitatio. In euā-
gelio autem precipue tanguntur tria vene
rāda myſteria q̄ ꝑ hāc viſitatōeꝫ facta ſūt.
Primū eſt Joannis mirifica exultatio.
Secundum eſt matrꝫ eius ꝓphetica in-
ſpiratio.
Tertiū eſt inſpirationis ma-
gnifica expſſio.

Primū eſt Joānis mirifi-
ca exultatio.

Uiſitauit vtiq̧ Maria heli-
ſabet vt eo gratularetˀ. Hiero. Ut mira-
culū miraculo: gaudiū gaudio cumularet
Uñ nō ſolū fuit gaudiū inter matres: ſꝫ ⁊
ipe Joānes adhuc in matrꝫ vtero clauſus
q̄ſdam geſtus ad ſimilitudinē exultātꝫ re-
pſentauit. Statim em̄ vt Maria ſaluta-
uit Heliſabet: repletˀ eſt Joānes ſpūſctō
et ſentiens dñi pſentiam/ quē voce nō po-
tuit/ aīo exultante ⁊ motu ſalutauit. Mo-
uebatˀ em̄ in vtero q̄ſi geſtiens aſſurgere
dño ſuo ⁊ q̄ſi egredi vellet ex vtero ⁊ ei oc
currere. Tunc ergo pmo pcurſorem ſuū Je
ſus ꝓphetam fecit qui in vtero matris exi
ſtens/ eius aduentū euāgelizauit ⁊ pcurſi-
onis ſue officiū inchoauit q̄ſi iā intra ma-
tris viſcera clamaret: Ecce agnus dei: ec-
ce q̄ tollit pctā mūdi. Chryſ. Chriſtˀ ideo
Mariam ſalutare fecit heliſabet vt ſermo
pcedens ex vtero matris vbi habitabat
dñs ⁊ per aures heliſabet ingreſſus deſcē
deret ad Joannē ⁊ illic eum vngeret in ꝓ-
phetam. Hec ille. Cōſidera q̧ magne vir
tutis eſt ſalutatio virginis: q: cōfert gau-
dium: confert ſpūmſanctū: confert ⁊ reue-
lationem ſecretoꝝ diuinoꝝ. Ideo ſꝑ eſſet
nobis deuote ſalutanda ꝓpter reſalutatio-
nis lucrum inde ſperandum

Secundum myſteriuꝫ eſt
matrꝫ Joānis vicꝫ Heliſabet ꝓphetica in-
ſpiratio.

Unde dr̄ in euāgelio. Et repleta
eſt ſpiritusſancto Heliſabet. Ex plenitudi
ne em̄ gratie chriſti in vtero virgineo exi-
ſtentis effuſa eſt ꝑ virginis ſalutationem
gratia ſpecialis in Joannē que vlteriˀ re-
dundabat in matrē. Beatus vtiq̧ q̄ vi-
ſitatur ⁊ ſalutatˀ a Maria: cuius viſitatio
ſic eſt gratie diffuſiua. Nec mirū: qm̄ ipſa
geſtabat eum in vtero de cuius plenitudi
ne omnes accepimus. vt hr̄ Joan. j.

Tertium myſteriū eſt in-
ſpirationis magnifica expſſio.

q: vicꝫ He
liſabet ſpūſancto accenſa pre gaudio excla
mauit voce magna ⁊ dixit. Benedicta tu
inter mulieres ⁊c̄. Spūs vtiq̧ infantꝫ nō
valentis loq̄ voce ꝓpria/ facit matrē clama
re voce magna. et hoc in ſignū magne de-
uotionis ⁊ affectiōis. Uoce inq̧ magna
clamauit non tā clamoroſa q̧ deuota. q̄a
nō clamor ſꝫ amor cantat in ore dei. De-
uotio vtiq̧ magnˀ clamor eſt adeo vt vſ-
q̧ in celuꝫ audiatˀ. Quid (inquit Exo. xiiij
dñs Moyſi tacenti) clamas ad me: qui ta
men nō clamabat ad deū clamore oris: ſed
deſiderio cordis. Augˀ. Clamor ad dñm
eſt intentio cordis ⁊ flagrantia dilectiōis
qua feruenter petitˀ qd̄ optatur. Clamans
itaq̧ Heliſabet dicit: Benedicta tu inter
mulieres. i. ſuper omnes mlieres. et bene-
dictus fructus ventris tui: in quo benedi
cende ſunt omnes gentes. Benedicta ar-
bor: bñdictus et fructus. Benedicta vir-
ga de radice ieſſe: bñdictus ⁊ flos qui de
tali radice aſcendit. Benedicta talis ma
ter: benedictus ⁊ talis filius. ſequitˀ. Et vñ
hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me:
Qua mea iuſticia: quibus meritis/ vt ve
niat dña ad ancillam: mater dñi ad matrē
ſerui: Certe nulla mea ſanctitas hoc me-
ruit: ſed tua tuiq̧ filij humilitas te coegit
venire ad me. Et ideo miror de viſitatio-
nis humilitate ꝓpter magnificentiaꝫ vir-
tutꝫ tue que apparet in te. Ecce em̄ in tuo
aduentu et ſalutatiōe nō ſolum ego ſed ⁊
infans in vtero meo gratulatˀ: et quod vo
ce non poteſt/ gaudio fatetur. Et beata es
que credidiſti. ſ. angelo: qm̄ per aſſenſuꝫ fi
dei cōcepiſti: quoniaꝫ ꝑficientur in te ⁊c̄.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aperte itaq; idicat q2 v̄ba angeli ad ma/
riā dicta p ſpūmſctm̄ Heliſabet agnouit.
Appet itaq; viſitationis Marie gratioſa
cōmēdatio ꝑpt tria p̄dicta myſteria q̄ per
eā facta ſunt: p q̄ declarata eſt exp̄ſſio ſin/
gularꝫ ei⁹ b̄ndictiōis: qm̄ ꝛ Joānes ex ei⁹
ſalutatiōe i mr̄is vtero ſctificat⁹ agnouit
eā eſſe matrē dn̄i. Et h̄ idem ipſa Heliſa/
bet ſpūſctō plena/ palā corā oib᷑ exclama/
uit/ eā ſup oēs magnificādo atq; dicendo:
B̄ndicta tu inter mulieres.

Tertiū myſteriū eſt cōmēdationis
gl'ioſa magnificatio. q2 vicꝫ gl'ioſa
virgo ſic ab Heliſabet cōmēdata
et laudata/ cepit gl'iam deo dare ꝛ eū ma/
gnificare di. Magnificat aīa mea dn̄m ꝛc.
Ubi etiā ipa p ſpūmſctm̄ loq̄ns oſtendit
ſe benedictā inter mulieres. Nā ibi d̄r. Ec
ce eīm ex h̄ btām me dicent oēs generatio/
nes. Quia fecit mihi mag̃ q̄ potēs ē. quia
vicꝫ dedit fecunditatē ꝛ ꝯſeruauit v̄gita/
tem. virginalis eīm fecunditas facit eā ſu/
p oēs mlieres b̄ndictā. Orige. Quis vn
q̄ ista audiuit: q̄s talia vidit: et q̄s h̄ ex/
cogitare potuit/ vt mr̄ virgo eſſet: intacta
generaret/ q̄ ꝛ v̄go pmanſit et genuit: hec
ille. In illo aūt cantico gl'ioſe virginis in
quo dei bonitatē ꝛ ſapiam magnifice glo/
rificauit/ tria p̄cipue ad p̄ſens tm̄ notabi/
mus contemplanda.

¶ Primum eſt magnificationis digniſſi/
ma expreſſio.

¶ Secundū eſt exp̄ſſionis ſctiſſima con
¶ Tertiū eſt conditiōis cō/ (ditio.
uenientiſſima ratio.

Primū myſterium ē ma/

gnificationis digniſſima expreſſio: cū dicit
Maria. Magnificat aīa mea dn̄m. Bea
ta ſiq̄dem v̄go humillima tacuit diuinum
myſteriū in ſe factum q̄uſq; p heliſabet fu
erat reuelatum. Uidēs autē q2 heliſabet h̄
p ſpūmſanctū cognouerat/ intelligēs dn̄m
illud reuelari velle: tandē etiam hoc idꝫ
ipſa reuelat/ deumq; magnificat. i. magnū
in ſuis opib᷑ laudat ꝛ p̄dicat. Nō magnūꝫ
facit q2 in ſeipſo grādeſcere nō pōt. q̄ſi di.
O heliſabet tu me magnificas de bonis
q̄ vides in me. ſed aīa mea magnificat do
minū: omnia ipſi dn̄o attribuens. q. d. ſm
Ambro. Tanto munere me dn̄s ſublima
uit vt nullo lingue officio explicare poſſim
ſed totū animi interioris affectum in agē/
dis gratiaꝝ laudib᷑ offero: totum q̄d vi/
uo: quod ſentio: q̄d diſcerno/ in ei⁹ magni/
tudine cōtemplāda ꝛ p̄ceptis eius obſer/
uandis impendo. Hec ille. Magnificat
ergo ille dn̄m in cui⁹ bonitate magnificat̄
ꝛ laudat̄ de⁹. Sic eīm in diſcipulis ſuis ma
giſtri. ſic in opib᷑ ſuis artifices ſinguli lau
dantur ꝛ magnificant̄. Magnificat̄ ergo
deus in nob dum aīa nr̄a ad imaginē dei
facta p iuſticiā ſe chriſto cōformat que eſt
imago patrꝫ. dū imago dei q̄ eſt in ipa aīa
magnificat̄. i. v̄tutū magnitudine magna
efficit̄. dum ſm̄ p̄cepta diuina viuim⁹. dū
bonis opibus lucemus. In illis aūt ver
bis Magnificat anīa mea dn̄m: tangunt̄
tria de laudatiōe diuina. ¶ Primo tāgit̄
laudationis ſublimitas: cū d̄r. Magnifi/
cat. Ecci. xliij. B̄ndicentes dn̄m exaltate
eū q̄ntū poteſtis. maior eſt eīm laude. Ps.
Magn⁹ dn̄s ꝛ laudabilis nimis. ¶ Se
cundo tāgit̄ deuotiōis ſinceritas: cum d̄r.
anima mea. nō lingua tm̄: ſed toto cordis
affectu. Ps. Confitebor tibi dn̄e in toto
corde meo. ¶ Tertio tangit̄ obligationis
veritas: cum d̄r. dn̄m. Apoca. xix. Ipe eſt
rex regū ꝛ dn̄s dn̄antium. Ideo ſūme ma
gnificandus.

Secundum myſteriūꝫ eſt

expreſſionis ſctiſſima conditio: cum dicit
Et exultauit ſpūs me⁹ i deo ſalutari meo
Gloſa. In ipſo tantū exulto q2 terrena nō
curo. proſpitas me nō extollit. aduerſitas
me nō frangit. ſed illius ſola ſpūs me⁹ de/
lectat̄ memoria a q̄ ſalus eterna ſperatur.
Illi⁹ ppetua diuinitate letat̄: cuius conce
ptione caro mea fecundatur. Hec glo. In
verbis aūt illis: Et exultauit ſpūs meus
in deo ſalutari meo. tāgunt̄ tres conditio
nes nobis neceſſarie in laudando deum
¶ Prima eſt magnificationis iocunditas
que tangit̄ cum d̄r. Et exultauit ſpiritus
me⁹. Ps. Jocundum ſit ei eloquium me/
um. Itē Deo noſtro ſit iocunda decora q;
laudatio. Bern̄. Nihil ita in terris rep̄ſe/
ſentat celeſtis habitationis ſtatum ſicut
alacritas laudantiū deū. Et Aug⁹. de do
ctrina chr̄iana. Cū de deo nihil digne dici
poſſit: admiſit tamen hūane vocis obſeq̄/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN